

Propagandisták kitüntetése

Lenin születésének 109. évfordulója alkalmából pénteken az MSZMP Központi Bizottságának székházában kitüntéseket adtak át a lenini eszmék terjesztésében kiemelkedő eredményt elért pártpropagandistáknak.

Az ünnepséget — amelyen részt vettek a budapesti és a megyei pártbizottságok ideológiai titkárai, a központi pártintézmények vezetői — Győri Imre, az MSZMP Központi Bizottságának titkára nyitotta meg. Benke Valéria, a Politikai Bizottság tagja, a Társadalmi Szemle szerkesztő bizottságának elnöke mondtak ünnepi beszédet, majd átadta az állami kitüntéseket és a Központi Bizottság emléklapjait. A Munka Erdemrend arany fokozata kitüntetésben ketten részesültek. Tizennyolcan a Munka Erdemrend ezüst, négyen pedig bronz fokozatát kapták. A Központi Bizottság 123 propagandistát Lenin-emléklapokkal jutalmazott.

Ezen az ünnepségen vette át az MSZMP KB Lenin-emléklapjait Szegebről Perényi István újságíró, dr. Horvát Lászlóné oktatásvezető, Kómar János irodavezető és Kiss István, a Szegedi Járási Ruházati Szövetkezet terület-vezetője.

Az ünnepséget követően az MSZMP Központi Bizottsága fogadást adott a részt vevők tiszteletére.

A Csongrád megyei pártbizottságon a propagandisták tiszteletére rendezett ünnepségen, dr. Sebe János, a megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese mondott köszöntő szavakat, majd Gyárfás Mihály, a megyei pártbizottság titkára mondott beszédet, és kitüntéseket adott át a propagandista munkában élen járóknak. A Szocialista Kultúraért kitüntetés vette át Szappanos István. Propagandista oklevéllel tüntették ki 25 évi munkáért Bálint Gyulánét, Bódis Józsefet, dr. Fodor Andrást, dr. Imre Ottónét, dr. Baranyai Rózsát, dr. Jákos Lászlót, Kiss Imrét, dr. Marosi Bálintot, Lebák Józsefet, dr. Nagy Lajost, B. Nagy Lajost, Szép Józsefet, dr. Bába Imrét, Nagy Józsefet, Kiss István és Simon József rendőr alezredes, Kóthencz Lajos rendőr őrnagyot.

Az MSZMP Szeged városi bizottsága tegnap délután az Ifjúsági Házban rendezte meg a propagandisták napját, mint minden esztendőben hagyományosan, Lenin szüle-

tésének évfordulója alkalmával. A 10, 15, 20, 25 és 30 éve dolgozó szegedi propagandistákat Szántó Tivadar, a városi pártbizottság osztályvezetője köszöntötte, majd Deák Béla, a városi pártbizottság titkára méltatta munkásságukat, szerepüket a tudat, az ideológiai fejlődésben. Hangsúlyozta, hogy nem lehet és nem szabad figyelmen kívül hagyni a lenini propaganda sajátosságait, azt az alapvető követelményt, hogy a propaganda nem cél, hanem eszköz feladataink végrehajtásában.

A propagandistákat elismerő oklevéllel és könyvvásárlási utalvánnyal jutalmazták. Első ízben adtak át 30 évi propagandamunkáért elismerő oklevelet. Ezt kapta Andrassy Lajos, Bata János, Bozó Ferenc, dr. Gácsi József, Greminger Dezső, dr. Hámosi Géza, Hatvani Jenő, Héderné dr. Kozák Róza, Hellán János, dr. Hódi István, Hódor István, dr. Kallós Gábor, Kecskeméti Ferenc, dr. Lengyel István, Nagy Albert, Nyilasi Péter, Olasz István, dr. Papp Ignác, dr. Pavlovics László, Perényi István, Szappanos István, Tari Mária, Thébész Antalné, Végvári Istvánné, Borusz Mihályné.

Döntések éve

Nehéz tettenérni néhány hónap múltán, hogy mi változott az országban, a magyar népgazdaságban az 1979-re meghirdetett szigorúbb követelmények hatására. A gazdaság egésze, de egyetlen vállalat sem képes három hónap alatt 180 fokos fordulatra, látványos változtatásokra. Az idei és a következő időszak feladatainak sajátossága nem új elvekben keresendő, hanem a minőség és hatékonyság évek óta ismert követelményének következtetéséből, gyorsabb ütemű, általános érvényesítéséből. Igaz közben a munka, a gazdaság feltételei minőségileg változnak azáltal, hogy az egyensúly javítását rendelték alá a gazdaság növekedési ütemét, a felhasználást, a fogyasztást.

A vállalatok többsége nem az idén kezdte el világszerte versenyképességének fokozását, termelési szerkezetének megújítását, a rugalmas üzletpolitikát, a minőség javítását. De most nehezebb feltételek között — szerényebb jövedelemnövekedéssel és fejlesztési lehetőséggel számolva — léptek gyorsításra kényszerülnek. Másuttal éppen a szigorúbb gazdasági környezet hatására teszik meg a kezdő lépéseket.

Dönteni muszáj — mondhatjuk az egykori római közmondás utánérzésével — még az aluszékony vállalatoknak is, mivel létfeltételeik módosultak. A beruházási tervek, elhatározások mindenképpen felülvizsgálatra szorulnak. Csökkentek és csökkennek a fejlesztési alapok, a hitel- és kölcsönök (néhány vállalatnál olyan mértékben, hogy a tartalékalapok igénybevétele, központi intézkedésekre van szükség). Elsősorban a még el nem kezdett vagy alacsony készletűségi fokon álló beruházásoknak a tervekben való törlése célszerű. Esetenként azonban radikális módon félre kell állítani, ha a szűkülő lehetőségek, a megváltozott feladatok, az új igények azt indokolják.

A döntések, elhatározások másik halogatást nem tűrő köre a vállalati jövedelempolitikát érinti. A cél itt is, akárcsak a beruházásoknál, a szerényebb lehetőségek hatékonyabb hasznosítása. Ezt pedig a munkaszervezési elosztás elvének következetes érvényesítése, a jövedelmek határozott differenciálása szolgálja leginkább.

A beruházási és a jövedelempolitikai tervek felülvizs-

gálatára tehát azok a vállalatok is rákényszerülnek, amelyek a feladatokat nem értik, s a tényleges tennivalókat éppen azért elodázzák. Erdemi állásfoglalásra azonban a feltételrendszer alakításában is csak ott képesek, ahol azt jól végiggondolt tartalmi feladatok eszközének, alárendelt részeként tekintik. A rögtönzés, a kényszerlelés nem visz messzire, csupán az ösztönös folyamatok felerősítésére alkalmas.

A vállalatok, a szövetkezetek elmozdulás, helyzetfelismerő és problémamegoldó készségének próbája 1979. A hatékonyság fokozásának feladatai ugyanis mindenütt konkrétak, következtetésekkel gyakran merőben különbözőek is lehetnek. Így például a helyzettől függően a termelés fejlesztése és visszaforgatása szolgálhatja egyazon cél elérését.

A Központi Bizottság legutóbbi ülése megállapította, hogy „a központi, a középfokú, valamint a helyi irányító szervekben dolgozó egyes vezetők még nem értik világosan a gazdasági munka jelenlegi követelményeit”. A feladatok lebecsülése a megújulási készség hiánya jobbra a rutinra, a hibás beidéződésekre vezethető vissza. Az értékelés, az elemzés, a reális feladat meghatározás alapja — a munka egyik leggyengébb pontja. A számlálás, a visszatekintés, a gyakorlati önigazgatás, a lelkiismeret megnyugtató és nem a távlatok felmérését szolgálja.

Nem ritka, hogy az önmaguk egyik szélsőségből a másikba zuhannak, s csipke-rózsika álmukból ébrednek, ideges állapotba ébrednek. A növekvő feladatok, a sz-

gorú követelmények nemcsak kijózanítóan, hanem sokkolóan, bénítóan is hathatnak. Az önelégültség passzivitást szül és nem táplálja a kezdeményező, a megújulási készséget. Ha a tennivalókra nem készült fel a vezető, akkor rendszerint várakozó álláspontba helyezkedik, s a rutin jegyében felfelé tekint. „Valaki mondja meg mit kell tenni.” A munkásnak, a besorozott dolgozónak joggal lehet ilyen kérdése, a vezetőnél ez a kezdeményező és felelősségvállalási készség hiányát jelzi.

A vezető, bárhol is dolgozzék, nem lehet az események pusztá szemlélője vagy a feladatok egyszerű végrehajtója. A kezdeményező- és megújulási készséget, a bátorságot nem elég deklarálni, hanem minden szinten bizonyítani, gyakorolni kell. A vezetői gyakorlat és aktivitás mérhető, tettenérhető megnyilvánulásai pedig a döntések, az állásfoglalások. A kockázat, a konfliktusvállaló készség és az elkerülhetetlen kompromisszumok iránti érzék egyaránt kifejeződik bennük.

A vezetői készség, az előrelátás, a döntési képesség — egymástól elválaszthatatlan rokon fogalmak. Igaz döntések születhetnek kizárólag külső — mondhatni kényszer — hatására. De csak azok lehetnek maradandó értékű vezetői állásfoglalások, amelyek belső szükségletek hosszabb távú vállalati érdekei vezérelnek. Ilyen beavatkozó, a fejlődés „minőségét” formáló, a hatékonyság, a gazdálkodás színvonalát hosszú távon javító határozott lépéseket kíván most az élet.

Kovács József

Bérlők, akik nem fizetnek

Lakbérrodissza

Majd húszezer lakás van jelenleg a Szegedi IKV kezelésében. Nagy részük — a lakások több mint fele — 1950 után, kisebb hányaduk az elmúlt tíz évben épült, s az új városrészekben, Tárjánban, Felsővároson és Odesszában találhatók. Örvendetes tény, hogy az összkomfortos és a komfortos otthonok aránya már 74 százalékot képvisel a teljes lakásállományban. Örvendetes, mondjuk, de azok a gondok, amelyekről ezúttal szólni akarunk, nagyrészt a korszerű lakásokkal, helyesebben szólv a bérlőkkel kapcsolatosak.

Természetes igény, hogy ma már mindenki olyan lakásban szeretne lakni, ahol van víz — hideg és meleg —, van villany, ahol egyszerűen megoldható a fűtés — radiátorokkal vagy gázkonvektorokkal —, s ahol könnyen megy a főzés, a mosás, a mosogatás, és sorolhatnánk a kívánások listáját tovább. Érthető az is, hogy a kisgyerekesek, a nagycsaládok olyan otthonra vágyanak, ahol a komfort vagy az összkomfort mellett a több szoba biztosított kényelemben is részesülhet. Sokan minőségi cserével igyekeznek lakás-gondjaikat megoldani, vállalkozva, hogy a megnövekedett lakbér miatt kevesebb elköltöztetés maradjon a családi kasszában.

Amikor a lakásbérleti szerződést megkötik, mindenki tudja, mekkora lesz az az összeg, melyet hónapról hónapra rendszeresen be kell fizetnie az IKV-nak. Sajnos, mégis szép számmal akadnak olyanok, akik elérkezvén a lakbér leszurkolásának idejére, „csöddöt” jelentenek, magyarázva: semmi pénz nem hajlandóak, azaz nem tudnak fizetni. Az ingatlankezelő vállalatnak tavaly is sok gondot okoztak az ilyenek, jelenleg körülbelül 280 ezer forintra tehető az a summa, melyet a kimutatások lakbérhátralék rovatában tartanak nyilván. A nem fizetők között majd ötvenen vannak,

akik már hosszú évek óta adósai az IKV-nak, összesen 137 ezer forinttal. (Azért „csak” ennyivel, mert időnként, amikor már fenyegetően szűkül körülöttük az „ostromgyűrű”, ki-ki egyenlítő a tartozást.) A vállalat pedig mit tehet mást: fut a pénz után. Ebben a hosszú távú versenyfutásban — noha a rendeletek és a jogszabályok az igazát kereső fél igyekeztét támogatják — majdnem mindig biztos az eredmény. Nagy vonalokban vegyük sorra, az igazság egy-egy pontjáról milyen eszközöket vehet igénybe a pénzt hajszoló IKV?

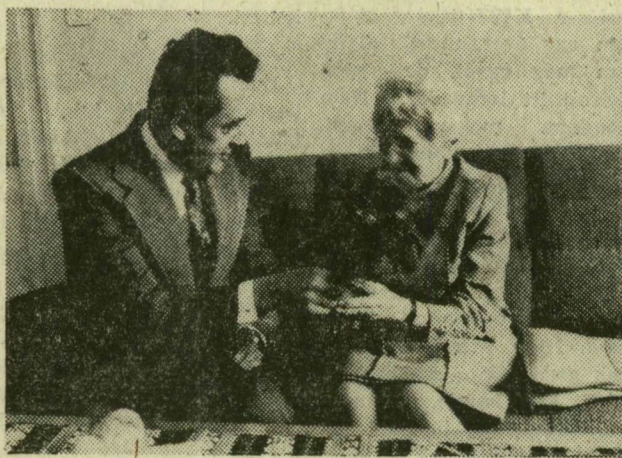
Egy, korábban a Moszkvai körúton, most Tárjánban lakó család minőségi cserével került komfort nélküli lakásból összkomfortos otthonba, melyben — csakúgy, mint előző lakásukban — megtartották a lakbér fizetését. Az IKV először felszólító levelet küldött nekik, majd végrehajtási eljárást kezdeményezett ellenük — egy lefoglalt televízió értékének erejéig vissza is kapott némi pénzt —, később, a bíróság ítéletével megerősítve, felmondta a bérleti viszonyt. Ezután követelhetne a kiköltözést — ha volna hová. Az itt felsorolt lehetőségek csak „jelzőkarói” annak az akár évekig elhúzódó hercehurcának, mely az IKV igazát hivatott érvényesíteni. Legtöbbször úgy járul az ügy, ahogyan kezdődött: a bérlő a lakásban lakik, de nem fizet. Mert — először — mindenki tudja, az utcára senkit nem lehet kitenni, — másodszor — a lakbérhátralék értékét annak a fizetéséből, aki nem dolgozik, nem lehet letiltani, — harmadszor — a végrehajtó sem jár eredménnyel, ha a bérlőtől nincs mit lefoglalni.

Mégis, mit lehet tenni? Egyet mindenképpen, de ehhez a lakáshivatal közreműködése is szükséges. A kiutalások előtt, végezzenek az illetékesek valóban alapos környeztetanulmányt, vizsgálják meg: a lakásigénylő anyagi

helyzete, élet- és munkakörülményei lehetővé teszik-e, hogy kifizesse a lakbért. Az is segítene — ez már az ingatlankezelő szakembereinek ötlete —, ha az IKV és a lakáshivatal együttműködne a gondok orvoslásában, oly módon, hogy egyeztetné a fizetni tudó, minőségi cserével összkomfortos lakás után áhítozó és a magasabb lakbért leszurkolni nem tudó bérlők igényeit és anyagi lehetőségeit. Valójában azonban csak az hozna megoldást, ha a jogi szakemberek és a tanács illetékesei megvizsgálnák, miképpen lehetne az előbb vázolt, pénz utáni versenyfutást megrövidíteni, az igazságot érvényesíteni kívánó procedúrát egyszerűsíteni, s célravezetővé tenni.

Ladányi Zsuzsa

Dr. Zápori Dezsőné köszöntése

Hetvenötödik születésnapját ünnepelte tegnap, pénteken dr. Zápori Dezsőné, a munkásmozgalom régi harcosa, a Szocialista Hazáért Erdemrend és a Felszabadulási Jubileumi Emlékérem tulajdonosa. Ebből az alkalomból köszöntötte őt tegnap délelőtt a városi pártbizottságon Deák Béla, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára, és átnyújtotta neki a pártbizottság ajándékát. Dr. Zápori Dezsőné a belvárosi IV. számú pártalapszervezet tagja, 1933 óta vesz részt a munkásmozgalomban.

Sokan érdeklődnek

Esti bevásárlás

Új kifejezéssel gyarapodott az eladók és a vevők szókincs. Április 19-én, csütörtökön országos szinten tartották a bevásárlónapot. A városokban és a nagyobb településeken a fontosabb ruházati és vegyiparicikk-üzletek este 8 órakor zártak. A hosszabbított nyitvatartás hétről hétre ismétlődik ezekben a boltokban.

A szegedi Centrum Áruházban még este fél 8-kor is szokatlanul sokan nézelődtek és vásároltak.

Tudtuk és előre készültünk arra, hogy a csütörtöki bevásárlónap lesz — mondta Imre Zoltán, a cipőosztályon —. Én is, a fiam is fél 5-ig dolgozunk, hétköznap eddig nemigen értünk rá ruhát vagy cipőt vásárolni. Ma még arra is volt időnk, hogy munka után előbb hazamenjünk. Feltétlenül jól jött, hogy estig vannak nyitva az üzletek.

Pályi Béláné a konfekcióosztályon válogatott a ruhák között.

Életrévaló ötletnek tartom a bevásárlónapot. Csak még az kellene, hogy az eladók is előzékenyek legyenek a vásárlókkal — jegyezte meg.

A pult másik oldaláról más szemszögből nézik az új nyitvatartást, Nagy Viktória pénztáros ezt tapasztalta:

Egy óra alatt mindössze kilencen vásároltak az osztályon. Legtöbben csak nézelődtek. Igaz, ez még csak az első bevásárló csütörtök volt. Talán sokan nem is tudták, hogy 8 órakor zárunk.

— Megéri-e, hogy ezentúl minden csütörtökön egy órával tovább dolgozzunk?

— Ez majd később derül ki. Mi a bevásárlónapon is nyolc órát leszünk egyfolytában az üzletben. Szombaton viszont délután 5 helyett 4 órakor zárunk. Így ugyanannyit dolgozunk hetente, mint eddig.

Az első bevásárlónap forgalmát Bilinger Erzsébet üzletvezető-helyettes így értékelte:

Hat és nyolc óra között sokan érdeklődtek, de kevesebb volt a vásárló. Ebben a két órában a műszaki osztályon 20 százalékkal olcsóbban árusítottuk a Riga-mosógépet. A következő csütörtökön megint olcsóbban adjuk valamelyik árut. Hogy pontosan melyiket, azt csak aznap 6 óra után közöljük a hangosbeszélőn a vevőkkel. Reméljük, hogy ez is vonzza majd a közönséget.

A számok is jelzik, hogy viszonylag sikeres volt a szegedi bevásárlónap. Hattól 8 óráig 270 ezer forint volt a Centrum Áruház forgalma. A Komplex Ruházati Vállalat tizenkét boltjában 130 ezer forint értékű árut adtak el. Tizenhét ezer forint került a kasszába a Delta Kereskedelmi Vállalat üzleteiben. A gazdát cserélt összeg nem árulja el, hogy hányan nyitottak be pusztán érdeklődésből a boltokba. Egy biztos: csütörtök este összesen 2600 vásárló használta ki, hogy nyolc óráig tartottak nyitva az üzletek.

J. E.